

Timotehopi Utipihho Kapihho Kimandi 2 Timotehopi Utipimandapi Nesipihande

Porihomi utipihaiwa 13 kiyateti 14 kiyateti jipatipaiwaiwa nyahi isiwasohiwimaiwaami apipaahi ipotihho jipatipaisihho kimore. Ko japihi napwitatati ami komi napwitandihandati aimi detitihiti maipihonjiti bindataati kimo utipimo jipatipiyahore. Aihiti isihiya Romihiyaami awaisihho kiyai iwinjatisihho tipise undihiti ko awaisihomi isihiya Porihoi numwaapi tiwawaapo. Tiwauhiti ko napotaise. Timoteho biyati andititititi bitondaati ami wapa koai uripatitotati napimbipai ko ipihatisamati bitoitandihandapuniti ami isihiya piwihaha asiwanehihaiwa katiwunjohiwaiwaapi winihapipa nunyati anditiwivatiti Timotehoai kaundataase.

2 Timotehopi Piwihaha Napimasataise

Porihho Timotehoai ipihirete undisihaha (1:1-2)

Porihho kaundisihama naanjawaiwauniti ami yaasihaiwauniti ami piwihaha asiwanehihaiwauniti katiwunjisaihititi noaipaitaise. Siyati saiwa noaipahonihatihiti Autaahaatihomi piwihaha akaaha akitihaha Timoteho komi mitihho naingaititi ausaaititi kataunjitanditi kaundisihaha (3:1-17)

¹ Niniti Porihoniniti Kiraisiti Jisaasiho komi otipipatapi natanoaasisihonine. Sanditi

Autaahaat̄ho sawaho maarit̄ati am̄i gw̄inyaas̄r̄ih̄ret̄i n̄ngis̄i nan̄imahanat̄i natanoasataise is̄hiya K̄raisihop̄i gw̄unyaap̄i koaisaw̄i maas̄i aim̄i timaamaitohiȳhiyai as̄iȳhiyaimat̄itaat̄iw̄hand̄i kom̄ihetap̄i numw̄itand̄i Autaahaat̄ho wat̄ip̄itat̄i katis̄haap̄iha p̄w̄iha is̄hiya nahatiyais̄i ausaat̄i kaund̄tando.

² K̄inȳi Timotehon̄i Jisas̄i K̄raisihop̄i n̄n̄i kah̄ton̄ih̄i kop̄i gw̄unyaahinḡt̄ihandaah̄i k̄inȳi noaipap̄i nis̄i maas̄ih̄ihon̄i akohonya-mataimb̄ihon̄it̄ih̄i am̄i n̄n̄i gi nis̄i maar̄ho awaindah̄and̄i nahinyoh̄ihonyap̄i k̄imand̄i ut̄ip̄imand̄i n̄n̄i j̄ip̄at̄ipiyataayo. Is̄i Ap̄iho Autaahaat̄ihoun̄i am̄i nyam̄i Awais̄iho K̄rais̄i Jisaasihoun̄i gis̄i maar̄ho as̄ip̄ihim̄i am̄i k̄inȳi gaahapa wapa kamaimb̄i neh̄ihand̄i gaahand̄i kahim̄i ḡitatamasaih̄i nga bim̄itaap̄i n̄n̄i p̄iwaund̄it̄i gaapundataayo.

P̄iw̄iha Gaaha Wan̄iha Ausaitaap̄ihandap̄i Gis̄i Mamaasane

³ J̄ihura nis̄i asoya Autaahaat̄ihom̄i nd̄ihet̄i t̄it̄ih̄i gaahiya pop̄t̄ih̄iya bindawaaw̄i Autaahaat̄ihom̄i ot̄ip̄ip̄at̄i kawisoh̄ipatamataind̄i am̄i nisangi naas̄ikat̄i kaindah̄i Autaahaat̄ihom̄i nd̄ihet̄i t̄it̄ih̄i gaahon̄in̄i pop̄t̄ihon̄in̄i bindataat̄i kom̄i ot̄ip̄ip̄at̄i kiyataayo. Aindah̄i am̄i n̄n̄i kinyap̄i ḡihunyaat̄i Autaahaat̄ihoai gaahone gaare und̄it̄i kaundataayo k̄inȳi Jisas̄i K̄raisihop̄i gw̄unyaahinḡt̄ihandapo. Aindah̄i am̄i apat̄ihun̄i am̄i otap̄ihaatun̄i nasisoaar̄i n̄n̄i kinyap̄i gaapundataayo. ⁴ K̄inȳi kinȳi kw̄itip̄at̄i nuhoaap̄i gwinḡit̄ihandap̄i

gwinyaataati ami nini gi gisondandi pihindi waati kinyapi gwinyaataayo ami nini napiti gi gisonataati apipaahi awaindihandi maarititando. ⁵ Kinyi nga andititipi waati Kiraisihopi gwunyaahingitihandapi ishiya kandauhi atisataati Autaahaatihoi kinyi gaahone gaare undataato. Saimbi kinyi waati Kiraisihopi gwunyaahingitihandamataimi kinyi gaasihaati Roisihaatun+ ami kinyi kinaati Yunisihaatun+ andititim+ waati Kiraisihopi gwunyaapihindare. Aih+ ami kinyihetisangi kati kiyati noaipasih+ ko kindaramatiyati waati andititati Kiraisihopi gwunyaataise ndi gwinyaataayo. ⁶ Kinyi saimbi Kiraisihopi waati gwunyaahin+h+ ami kimikandapi nini aimi gwinyaataati gi sandi kahitataato: Kinyi gaahapa wapa kamaimbi nehihandi nini kinyi mitihoaasin+ ikw+r+ ahingisohura komi gaahandi Autaahaat+ho gi nahimih+ kand+ kinyihet+ ahotindihandi siyati sis+ha taati tihih+ ishiya nausaapi ipohauh+ tihwit+h+r+ waati anyaat+ tihwitipatamatiyati waati anyaat+ kand+ noaipaita kinyi nep+ nausaapi ipope. ⁷ Iyataati kinyi kiwahon+ mmonipihone. Autaahaat+ho Itip+ho nyangi nanyamis+ho so nyah+ ishiyaapi mwitunaati yait+haahomaah+e. Owetise. So Itip+ho nyangi net+ anditinyaiwat+ wat+pi+nyamat+ ami ko nyangi anditinyaihoni+h+ nyah+ ishiya usais+ akiti+n+h+ maar+ho nunyaati+ ami ko nyangi net+ anditinyaihoni+h+ nyah+ yawanaanam+ bimohitihandi dahopa biyaati+ jataati isiwatit+haahore.

⁸ Isi ami kinyi nyami Awaisihopi piw+ha

ausaitaap+handap+ windi mamaasane. Aimb+
 am+ nin+ Awais+hom+ piw+haap+ napw+iti+
 yaas+hand+ net+ bimoh+honisapisangi gi windi
 mamaasane. Owetane. Mmas+tanda+hand+
 owetan+h+ am+ kiny+ n+ngisap+ maas+ naaja
 yaas+haiwa gi nangoaipahon+h+ nepe. Nep+
 kaiwai ip+hatimb+imape Autaahaat+ho net+
 gi waat+ wat+p+mahon+h+ kom+ ot+p+p+at+
 kawitaapo. ⁹ Nyah+ tit+h+ gaahiyaan+n+ Autaa-
 haat+h+om+h+iyaan+nimataat+ kom+h+aiwaah+h+
 kait+haaw+ jap+h+ maip+handaat+h+ap+
 nanyamaas+timand+ nyah+ wiwa gaahaiwa
 kiyaat+ bimon+h+ kandap+ nyasonataat+ jap+h+
 nanyamaataamaise. Owetise. Autaahaat+ho
 neh+ sawaho gw+inyaat+ maaritindi+handaa+h+
 gaahand+ kanyisat+ jap+h+ nanyamaataise. Sand+
 Autaahaat+ho nyangi gaahat+ kanyindi+mand+
 j+h+ aim+hura kahapaamap+pa sang+ kaisura
 Kiraisihom+ kaind+handaah+ kiyais+ sapa
 kawindi jap+h+ numwaito tat+ katindi+handis+
 am+ katis+ha ket+ kiyataise. ¹⁰ Iyataat+
 wan+ k+mura Jisas+ Kiraisiho nyangi jap+h+
 nanyamaas+ho auta ausaiman+nati noaipataise.
 Noaipas+h+ am+ kom+ ot+p+p+ata Autaahaat+ho
 nyangi nyah+ wapa gaahapa kamaayaat+
 neh+hand+ gaahand+ kanyindi+handisangi auta
 ausaiman+nati noaipataise. Aih+ Kirais+ Jisaasiho
 isihiya napw+itaat+w+handam+ wat+p+handi net+
 owemataise. Owematosat+ kom+ piw+ha wan+ha
 gaahetap+ isihiyai kiya napw+itaat+w+hand+
 owetat+ neh+ kiya kiyaan+h+ as+timat+w+ jinjap+h+
 bim+taat+w+hand+ net+ ausaimanati nunjataise.
¹¹ Aih+ Autaahaat+ho kom+ piw+ha (wan+ha

gaaha) kima kaapi n'ngisi nanimihanataise ka nin'i isihyaap'hi nesi nutandi. Iyati piw'ha (waniha gaaha) kima kaisati n'ngi natanoasataise nin'i ka ausaati isihiyai kaundi'ti ami kandunjitando. ¹² Ami tanyaaha sikandapi (komi piw'ha waniha gaahaapi) nin'i kimb'hi napwit'iti bimohipimb'hi yaasati naanj'handi taati netaayo. Iyataati ami isihya komi piw'ha waniha gaahaap'nd'wi yaasati naanj'handi naninyauhi taati nehohit'mandapi nin'i windi mamaanyise. Owetise. Ami nin'i utaaho gwunyaahoh'hopi mmoniti gwinyaataayo. Isi ko komi otip'ipati nisi ikw'iraatihi ahaipati nga biyati jaton'hi kati nga ahotimi noti komi Asis'ha Awais'heti Kiraisiho japihi nasonihuraat'itaise ndi gwinyaataayo.

¹³ Nisi piw'ha gaaha aimi kahitoh'ha namaamapi anitimb' isiwate. Isiwatapa Kiraisi Jisaasihop' baimb' and'itit'ipi gwunyaapi ami kinyi maar'ho Autaahaat'hoaisuni isihyaisuni napait'ipi nunyapi piw'ha kahitot'ha naasika isihiyai katipunje. ¹⁴ Autaahaat'ho komi piw'ha gaaha isihya naw'ho naw'homi anj'ip'ip'hi ahiyauh' ahotipatamatiyati kinyi maar'hoaat'hi ahiyatosis'ha kinyi nga baimb' jatime. Kinyi sandi saimb' kaime It'ip'ho Gaaho nyami maar'hoaat'hi bimis'ho neti gi and'it'ihon'ho.

¹⁵ Iyataati isihya nahatiya yap'ipati Esiyaa-handaahiya Kiraisihop' gwunyaahohiy'hiya n'ngisi aimi nan'masisi niyot'handapaahi kinyi aimi gwinyaap'hone. Iyataati ami utaahuri Kiraisihop' gwunyaasururi Piseraasiyi Emosenisiyaisangi aimi nan'masi naise.

16 Onesiporaasihoaisunî amî komîhusasisunî Awaisîho maarîho asîpîwisatî iwinjatîtandî nînî nunjenîtî gaapundataayo. O amî sandî apaapîmaahe ko Onesiporaasiho nisî napwîtotîhandapî mmawîtandîhandî owetihî nisî maarîho netî wîniwatî gaahatî nîngisî ko kanindîhandapo. 17 Iyataatî amî ko nasatî Romîhandâ noaipatî nisapî pîhitatî dainjatî ipotîhura nîngisî nisonataise. 18 Ko saindîhandapî amî Awaisîhoai nunjenîtî gaapundataayo asisîha ipotîhetî Awaisîho kopî maarîho asîpîwitando. Iyataatî nîngisî ko gaahandî pîhitatî Epesaasihanda kanindîhandapaahî kînyîhî aimî mmonîpî gîhunyaatahणे.

2

Timoteho Kîraisî Jisaasihomî Pwîsîpî Yaipatî Kaitandîho Gaahotane

1 Isî amî kînyîhî nisî maasihîhणे, Jisaasiho gisî gaahatî kahisatî watîpîhandî waatî nahinyane kînyî Kîraisîhoaisapî maasi tîmaamaitingîtîhandâaho. 2 Iyataatî nînî pîwîha nahatewa kinyunî amî isîhiya taahiyîhiyaamunî ndîhetî katonîhî kînyî atimbî aimî nehingîwaiwa usîhiya usai mmonîpinjapî usonîpî kiya pîwîha akaaha nga baiwî jatîwî isîwatawaawî isîhiya usaisî nga katîwunjîtaatîwîhiyai kînyî katîpunje amî kiya nesi isîhiyai katîwunjîto.

3 Kînyî baimbînîhî Kîraisî Jisaasihomî tunîpî yahwîningîhonî gaahonîimatîpî noaipape.

Saimbi kimatĩ otĩpĩmbatapĩ yaasati naanjĩhandĩ nyahĩ aimĩ newaati bimohĩpatamataimbi nyangisapĩ maasi yaasati naanjĩhandĩ naitaapo.

⁴ Iyataati isĩhiya pwĩsipĩ yaipa kiyohiyĩhiya otĩpĩpatĩ wĩtĩ wĩtĩ isĩhiya nehĩhiyaamĩhatisawĩ ahoyawĩ kiyawaamaayopo. Owetise.

Nehĩ tĩtĩhĩ japepinjawĩ pwĩsipĩ yaipati kiyohiyĩhiyaamĩhatĩhĩ kiyawaayopo kiyamĩ awaisĩho tĩhaapundati iwinjatĩsĩho kiyai usonataati otĩpĩpatĩ tĩtĩhĩ gaahati kiyawaayopo tati mmonati kiyapĩ maaritĩtandĩhamwaaŋo.

⁵ Iyataati amĩ kĩmĩkĩretĩ isĩhiya nuhtĩ isĩhiya usaisawĩ tusatipatohiyĩhiyaisangi nuhtĩ tusatipatiĩtaatiwĩhandamĩ wĩnĩhapĩpa baiwĩ atiwi nepĩ kĩretĩ kiyawaawaahi usai nusatipĩhaahotĩhandapĩ wapa newaayopo. O amĩ kapaamĩ wĩnĩhapĩpa baiwĩ min-japepihĩrawaawaahi wapa wĩndĩ namehopo.

⁶ Iyataati amĩ utaaho wo nandapaapĩ otĩpĩpatĩ biyatĩ waati nawĩhiyatĩ kaisĩho amĩ nandapa akuraahaihihura jĩhapĩhapa kĩpohĩpĩpa ko jĩhĩ netĩ nanataise.

⁷ Nĩnĩ wani pĩwĩma kĩma mairĩma siwipati namĩhandĩ katohĩmaapĩ kĩnyĩ baimbi gwĩnyaape. Amĩ Awaisĩho kinyĩ amĩtĩha netĩ ginjapwaahonĩhĩ amĩ gi biyatĩ ginjapwaatonĩhĩ amĩ pĩwĩma nĩnĩ siwipati namĩhandĩ katohĩmaamĩ tanyaahaapĩ kĩnyĩ mmonipĩ gwĩnyaitaise.

⁸ Kĩnyĩ Jisasi Kĩraisihopĩ baimbi gwĩnyaape. Ko aimĩ napomasĩhĩhoai anĩmwaahĩpatombĩ Autaahaatiho japĩhĩ ahowimasĩhĩ asohoematati nepataise. Iyati amĩ ko isĩhiya awaisĩho Daawitĩhomĩhiyaamĩ jitiĩpatetapĩ utaahoematati

noaipataise. ⁹ Kiima ka piwaha (gaaha waniha) nini ausaataayo. AUSAHONIH KIMA kaapindiwi ishiya yaasati naanhandi ningi naninyawi ami utaahonini ikondihonini maiphonisamataiwi wirihiri watiphira (senhanda) winisasawi nanipuwawaayopo. Ami kiya ningi sanisawaahandi kandi Autaahaatihomi piwahaahi kiya windi nepi wisasawi napupimosopo. Ami ishiya usa taawi ka ausaawaayopo. ¹⁰ Aih ami kimikandapi nini Autaahaatihom ishiya titihi komihiyaimatitaatiwi “siya nisihyaare” tati namihainjawihiyai anditiwiwitandi ishiya ningi yaasati naanhaiwa kihaiwa kihaiwa taawi naninyauhi ami nisi maarihoatih neti anditititi kaiwa nini taati netaayo ami ishiya Autaahaatihom titihi komihiyaimatitaatiwi namihainjawihiyaisangi kiya asitimatitaatiwihandi Kiraisihomiheti ahotindihandi naitaatiwo. Nepi kiya koaisawi maasi kiyaanhi jinjapih bimitaatiwi.

¹¹ Kiima piwima kimbih yatih sata katisimaapi nyahi biyaati gwinyaitihaawo, “Ami nyahi koisaati akitinhi maasi napohaawaahi ami koisaati maasi asiyihiyaanimataati bimito.

¹² Ami nyangisi wapa yaasati naanhaiwa nanyoaipahonih andititaati kaiwaisi iphatisaamawa andititaati bitotihaawaahi ami koisaati maasi nyahi kahapaamapi jaawaati bimito. Iyataati ami nyahi koaisi ahosumwahaawaahi ami koaisangi nyangisi ahosinyamaitaise. ¹³ Ami nyahi apipaahi watipitaati komihireti japepihiritihaawi piwaha

kataatosaahandi kandi nyahi komihireti windi minjapepihirisaihi ami kohi komi piwaha katisiha keti biyati japepihirati kaitaise. Kiyataati ami piwaha jhi katisiha namahaatosati ami asaaha jhaati kamaatitaise. Apipaahi owetitaise”, tati piwaha aimi katati ahotise.

Autaahaaticho Kom Otipipatapi Ahingisihone

¹⁴ Kinyi nini piwaha gisi kahitohiwaiwa nahateweti ishiya baiwi gwinyaitaatiwi kiyai nusesipapi kaunde. Iyataati ishiya piwaha maati maatapi nehaha wonya kanwi katawaa-honyaapi piwahaara itihinwahiyaasi ami kinyi kiyaisi Autaahaatichomi ndiheti nepi niwisapupi saunde. Sahi saiwi kaiwi itihmanwise unde. Saiwi kiya piwaha nehaha katohiwiwa ishiyai neti anditiwiwati iwitatamanhonhi nga bimataatiwihaiwaamaahe. Owetise. Ishiya saiwa piwaha nehawa atisohiyihiyai kiyaami amitiha gwinyaahohitihanduni ami kiyaami bimohitihandisi neti nusopisatandihaiwaare.

¹⁵ Kinyi Andititipi Autaahaatichomi otipipati kaime ami Autaahaaticho gisi gisonataati kinyapi satati ko nisi otipipaticho gaahoe titando. Iyonihi kinyi ishiyaapi yaimbi windi mamaasonihi Autaahaatichomi piwaha akaaha kinyi mmonipi tipitapaapi titih nga ishiyai kaunditaapo. ¹⁶ Iyapaapi piwaha maati maatapi nehahaiwa Autaahaaticho gwinyaati ami maaritirihireti minjapepihiriwaiwai nemapi ahosumwape. Piwaha siyati nehahapa ishiyaisi kiya Autaahaatichopi nanipimatiwimapi koai namaitaatiwihira daihira numwaasi nohapaaso. ¹⁷ Piwaha maati maatapi

nehaha siyahaiwa asaaha awaisaha wiho isihyaami ambipati neti nanati namasaatimi naipatamatiyahaare. Iyataati piwaha sa katiwunjohiyihiyaami wuri kimure. Wo Aimeniyaasihotihimi ami wo Pairitaasihore. ¹⁸ Suri utasuri piwaha akaahaami daihira namasisi yandihimi bitotamaahure. Kuri piwaha akaahai namasisi naindimandi kuri piwaha satimihuritamame nyahimi animwaahipatombi japihimi aimi nepawaahiyaane. Isi nyahimi wimidi japihimi ipotihura namepaito timi katimihuritamame. Kurami piwaha saaraahimi isihyaami giwunyaahohiwaiwa nepi nusopisamaise. ¹⁹ Kuri saihihandimi kandimi yasihimi watipihimi mihotirihiramatiyaha sapihimi aimi Autaahaatihimi mihotise. Sa yasa mihotirireti piwaha sata jipatihindise. “Isihiya siya aimi nisihyaare tati namihainjawihyaapi Awaisihimi aimi mmonati gwinyaahore”. Iyati ami piwaha waisangisimi sata jipatihindise. “Isihiya nahatiya Awaisihimi satiwimi nyahimi komihyaanine tohiyihiya titihimetihapaisi ahosumwapise”, tati jipatihindise.

²⁰ Anaanjimi awaindihandimi windaapihimi wipati kopuho nyaihandimi kahatamatipetihapa ahondaise. Iyataati kapaami wapa ami anaahipipa isihya kapaapaahawi maaritohipipa gorihandaahunimi ami siriwaahandaahunimi kaiwihapaare. Iyataati ami kapaami wapa ipataahunimi ami yapipataahunimi kaiwihapaare. Iyataati ami wipati kopuho nyaihandimi anaahipipa gaahapa gorihandaahunimi ami siriwaahandaahunimi kiyohipipa sapa nehimi

usipipaapihura asisaha awaiwaiwetapihapaare. Ami wipati kopuho nyaihandi ipataahunu ami yapipataahunu kiyohipipa sapa nehihura asisaha nahatewetapihapaare. ²¹ Isi ami utaaho wo komi maipihaiwa kaiwaanhi namatosati ko noaipati Autaahaatihomi ndiheti titihi gaaho popitihondaataahi ami ko wipati kopuho nyaihandi anaahipipa usipipaapihura asisaha awaiwaiwetap anaahipipa gorihanda ami siriwaahanda kiyohipipaamatiyati noaipaitaise. Iyati ko otipipati gaahati kaitaise. Ko noaipati titihi nehi Autaahaatihomihomatati ami Autaahaatihomi otipipati gaahaiwa kaitandi neti timaninataise ami Awaisiho otipipati gaahapa nahataapa komiheti ahiyonhi ko kapa nga kaitaise.

²² Wainyhiyaami omanjtitih maarihoatihapi maipihaiwa gwinyaapi kiyohiwaiwaamihaiwa kaiwaisinhi apipaahandi kinyi asisaha nahateweti ahosumwape. Kinyi nehi titihi gaahaiwaahih mmonipinjapi nepe. Saiwa gaahaiwa siyahaiwaapito. Kinyi titihonj akitinhi Autaahaatihopi gwunyaapi ami ishiya usaisi kinyi akitinhi maariho nunyapi ami kinyi ishiya usaisapi kinyi maariho ambipati bipi yatih napaisaatitati gaatanhi bimitaape. Kimaiwa kinyi ishiya Autaahaatihomi ndiheti popitihiya maariho popitihoisawi Awaisiho kiyai anditwivatit iwitatamanitandi kiya koai piwaundohiyhiyaisapi maasi kaimbi kaiwise. ²³ Ishiya amitiha namausesipatahiyaami piwiha wiwa titihimetahaiwa katisaihi

kaiwa kinyi atihiri mwitipimbi atimbi nepi kamaatime. Saiwa piwaha titihimetahaiwa katisaihaahi kinyi gwinyaape ami sandihi aimi itihitindaatiwe tipo. ²⁴ Iyataati Autaahaatihomi otipipatiho isihiyaisati itihitindandhandi apipaahi owetitande. Ko windi itihimaatat nehi gaahatih isihiya nahatiyai kawisati ami isihiya usa koai itihundisaihhiyai gaahati kawisati Autaahaatiho gwinyaati maaritirihretapi biyati kataunjitande. ²⁵ Saiwa isihiya komi piwaha atihomiwi woretitwi itihundwi kiyohiyhiyai ko yatih ipatisanati bipi napaisaati piwaha kaundati titihemwaitande. Ko siyati kiyonih ami Autaahaatiho kiyaami omanjitih otipipati kiyonih ami kiya wiwa nepemaitwi piwaha akaaha atiwi nepi iwinjapwaatonih ami kaapi mmoniw gwinyaitaawo. ²⁶ Siya isihiyaisi Bwaasirihiri kirami otipipati kiya kawitaatiwi aimi neti kirami ikihaatihemati mmati isiwatihhiyaare. Saiwhiyaataawaahandi kandi ami kiya piwaha akaahaapi mmoniw gwinyaawaawaahi ami kiyai iwinjapwaatat nusesipatonih ami Bwaasirihirami wirihiri ikih namasi yanihimapi nehhaati noaipaitaapo.

3

Asisaha Ipotihaiweti Maipihaiwa Kahatamatipetahaiwa Isihiya Kaiwi Autaahaatihopi Nanipimatwimaitaapo

¹ Asisaha ipotihaiweti isihiya Autaahaatihopi gimaawunyaatahiya naanjhaiwa maipihaiwa

kahatamatipetahaiwa kaitauhi ami kinyi
 gwinyaitaapi nini gi jhi timaniti kahitataato.
 Iyataati kiya maipihaiwa siyahaiwa kaisaihi
 noaipaitaise. ² Isihiya nehi sawanaahih
 maarho naminiwi ami kiya nawihopi
 maaritwi akwisamati ko nawihoai maarho
 nunyawimapi maipihiyaimatitaapo. Aiw
 ami kiya sawanaami ambipatap tihapawi
 genanwi naimaatitaapo. Aiw ami kiya
 naimaatwi maatimaatitaapo. Aiw ami
 kiya ishiya usaisi kiyaapi apousonhi
 piwha maipihaiwa kaundiwi itihunditaapo.
 Aiw ami kiya kiyaami saniya sapiyaami
 piwha windi atihomaawiw woretundiwi
 nepumaitaapo. Aiw kiyaisi ishiya gaahaiwa
 kawisohiyhiyai windi saundiwi sahi gaahiyaate
 gaare sanyitihyaate munditaapo. Aiw ami
 kiya daahi apipaahi maipitwimaitaapo.
³ Aiw ami kiya windi maarho gaaho nepi
 ishiyaisi maarho nunyaw noipapi windi
 naishiyaimaamatitaapo. owetitaise. Aiw kiya
 usaapi apousonhi kiyaapi itihitiwi kiyaisawi
 itihinawaahura kiyaami itihapipa nepi ipihatiwi
 yathipi windi nemapi owemaamaitaapo.
 Aiw ami kiya ishiya usaisi piwhaara
 namatanaataahamataiw tisiwimapi
 kiyaametirihiretapi piwha jaipipa katitaapo.
 Aiw ami kiyaami ambipati maaritimbipa nepi
 windi yatihemap maapatitaapo. Aiw ami
 kiya tunawaawi ishiya usaisi nepi ainjiharwi
 tip nusopisaitaapo. Aiw ami kiya titihi
 gaahaiwaapi poundonhi ishiya gaahaiwa
 maaritwi kiyohiyhiyai manditwitaapo.

4 Aiwî ami kiya kiyaami naisihiyai maipihati kawiwî nepi awusaitaapo. Aiwî ami kiya kiyaami mimaipaiwi gwinyaahohirihireti japepihiritaapo. Aiwî ami kiya nyahi awaisawihyaanini gaahiyaaniso tiwi gwinyaitaapo. Aiwî ami kiya kahapaamapi yapipatambihapaisi maariho nunyawimapi kapaapi maarihiwimapi ami Autaahaatihoi maariho windi namumwitaapo. ⁵ Aiwî ami kiya nehî yamaati ambipatetapaahuni ami nehî piwhaarahuni nyahi titihi Autaahaatihopi gwinyaawaati koai mepi autaahewaumaati gaapundihaayo tiwi katawaatopo. O ami Autaahaatihomi watipihandi akitihandihî kiya nepi windi mohopo. Owetise. Kiya piwha nehîha taanauhîha katawaatopo. Isihîya siyaapi kinîni nawisapi yandihî bitose.

⁶ Isihîya kîmikiya ami kîmetahiya daihiraapi daapi mmonipinjawi ahîtinji asihîya amitiha gaahandi gwinyaitaatiwhandi owehiyaami anpipihî nandaapi kiyaami amitiha maariho gwinyaahohiwaiwa nepi iwiwatiwi atipati nunyawî iwinjatawaayopo. Asihîya siya maipihaiwa pihitiwi kaiwhiyaasi kiyaami maipihaiwaapi naanawihîhiya bindawaayopo. Saiwhiyaasi kiyaami maariho maipihaiwa kaitaatiwi windosihî ami kiya wiwa kihaiwa kihaiwa tanyaaha owehaiwa dopi kiyawaayopo.

⁷ Iyataati siya asiya maipihaiwa pihitiwi kaiwi kaiwa aimî numwanahiyaasi kiya gaahandi mmonîwi naitaatiwi nasisoari gwinyaapi kiyawaahandi kandi kiya Autaahaatihomi piwha akaahaapi windi

apipaahi gimaawunyaatonhi mondaapo. Owetaise. ⁸ Jihura utaahuri Janesiyi Jambiresiya Mosesihoai nepi niwisapupi manditiwipatamataiwi ishiya siya sandi kiyohiyamiya Autaahaatihomi piwaha akaahai nemapi pohipaiwi manditipiyawaayopo. Kiya kiyaami gwinyaahohitihandi kandinhi neti nopisasinamasihhi ami kiya Autaahaatihopi akitinhi windi gimaawunyaahopo. ⁹ Iyataati kiya saiwi kiyawaahandi kandi kiya saiwi kiyohiwaiwaapi ishiya gwinyaawaawi kiya naharho numwaasihhi naharisawaayopo tiwi mmondaapo ami jihura Jambiresiyi Janesiya naharho numwaasihhi naharimi maipihandi kiyamaise tohipatamataiwi katitaapo.

Timotehona Autaahaatihomi Piwaha Anitimbisiwate

¹⁰ Ami kinyi ningisapi maasi bindapaapi nin bimaati kiyohiwaiwa aimi mmoniipi nepi biyati ghunyaatamahone. Isihiyai Autaahaatihomaaritirihireti nisi kandunjohitihandi ami nisi daindi bimohirihireti ami nisi kiyohiipaami tanyaahaapun mmoniiphone. Aimbhi ami nin Autaahaatihopi anditititi akiti gwunyaati ami nin yatihhi ipatisandi nisi maarihooatihhi neti anditititi bitondaati otipipati kaindi ami isihiyai nin maarho nunyati ami anditindi bitondaati yaasati naanjhaiwa nehohitihandapi kinyi aimi mmoniipi ghunyaatamahone. ¹¹ Kinyi aimi gwinyaapihone ishiya ningisapi nepi mimaipiniwi yaasthaiwa naninyauhi nin kaiwa neti awitimahonho. Saiwa mimaipiniwi

yaasihaiwa aunahipati Andiyokihandaahuní amí Aikoniyamihandaahuní amí Risitiraahandaahuní isihya naninyauhi nini neti awitimahotihandapaahi kinyi aimi gwinyaapi mmonipihone. Kiya saiwa nisi ambipati yaasahaiwa naninyauhi nini nehonhi amí Awaisiho kaiwa yaasahaiwa nini awitimahohiwaiwa nahatewaatihapi anditiniwati tinjaati nanimaataise. ¹² Isihya Kiraisi Jisaasihoaisawi maasi tmaamaitiwi titihi Autaahaatihomihireti maaritiwi japepihrohiihiyaisaahi amí isihya Kiraisi Jisaasihopi pohipaiwi manditipiyohiihiya kiyaami ambipati yaawati naanawisahaiwa numwisaihi naitaapo. ¹³ Isihya apipaahi maipihya daahi apipaahi maipitiwimapí amí isihyai jaipipa jaipunditaapo amí Bwaasirihiri kiya sawanaí aimi jaipipa jaipundihiihyaaso.

¹⁴ Iyataati kinyi piwíha akitiha aimi atimbi nepi andititipi gwinyaahingíha anitimbi isiwate. Piwíha sa gi nyahi katawaahisohiyiihiyaanapi kinyi gwinyaapihone. ¹⁵ Iyataati kinyi kiwahonyapi ghunyaatahone kinyi sangihonihuraapi Autaahaatihomi piwíha komi utipihoaatihí jipatipindiwaiwaatihapi isihya awitiwi gi katiwihisauhi kinyi nepi gwinyaahingitihandapo. Kinyi sainhi kimireti Autaahaatihomi piwíha sa ka gi gwinyaaitaapihandi nahimihí amí kinyi Kiraisi Jisaasihopi gwunyaahinhi Autaahaatího gi japihi nangimaataise. ¹⁶ Iyataati Autaahaatihomi piwíha komi utipihoaatihí jipatipindisíha komi Itipího

Gaahomi watipihandi otipipati kaindihanda nga noaipataise. Iyati ami piwaha ka apipaahi gaahaasi nyangisi piwaha akaahaapi biyati katanyisitaise. Iyati ami ishiya mimaipaiwi titihimetahireti kiyaami amitaha gwinyaahohiwaiwa neti titihemwati titihi gwunyaati ami nyami dahopa titihenyamati ami Autaahaatihomi ndiheti wapa titihi gaatimbipaapi nyangi katanyisitandi apipaahi gaahaare. ¹⁷ Isi sa piwa Autaahaatihomihyaanangi Autaahaatihomi otipipati kawitahaahaiwa gaahaiwaahihitisaahwa nanyinyati gaanyamati ginyunyaati neti nyamanihonihini ami nyahi nga otipipati gaahaiwa nahatewa nga nawhiyaati kaitihaawo.

4

Timotehona Kinyi Andititipi Autaahaatihomi Piwaha Ausaape

¹ Ishiya napomahohiyihiyaisuni ami asi-yihiyaisuni kiyaami kiyohiwaiwa ko japihi nasati noaipati Awaisihoematati ishiyaisuni ami kahapaamapi pa nahataapisuni osamati jatataahura tipitapaati usondandho Kiraisi Jisaasihomuni ami Autaahaatihomuni ndihetini watipindi gi sandi kahitataato. ² Isi kinyi andititipi mwitetipi Autaahaatihomi piwaha ausaapi ishiyai kaunde. Kiya Autaahaatihomi piwaha atitaatiwi maaritwi timetiwihiyaaro e windi timaametiwihiyaaro tibi kinyi windi gimunyaapi nehi nanihaimbi Kiraisihomi piwaha ausaape. Kinyi ishiyai kiyaami

maar̄ho oman̄it̄it̄ih̄i yaur̄ip̄i nusemap̄iha
 wat̄ip̄it̄ip̄i p̄iw̄iha Autaahaat̄iho maar̄itat̄i
 gw̄inyaas̄ir̄ih̄ir̄i kim̄irete und̄ip̄i kaunde
 am̄i kiya kiyaam̄i maar̄iho w̄indohon̄ih̄i
 nepemait̄iw̄i Autaahaat̄iho maar̄itat̄i
 gw̄inyaas̄ir̄ih̄iret̄i japep̄ih̄ir̄itaat̄iwo. Saimb̄i
 kiyai k̄inȳi t̄it̄ih̄epumap̄i am̄i and̄it̄iwipe.
 Aimb̄i k̄inȳi w̄ind̄i dop̄i b̄imitosap̄i b̄ipi
 yat̄ih̄it̄ip̄i Autaahaat̄iho maar̄itimb̄ipa kim̄baare
 und̄ip̄i mw̄it̄ip̄isap̄i kaund̄ip̄i kat̄ip̄unje.
³ K̄inȳi gw̄inyaape. Asis̄iha wa kandap̄iha
 noaipahon̄ih̄i is̄ih̄iya p̄iw̄iha t̄it̄ih̄i akaaha kiyai
 Autaahaat̄ihom̄i ot̄ip̄ip̄at̄ih̄iya kat̄iwun̄joh̄iha
 w̄ind̄i at̄ihom̄itaapo. W̄ind̄i at̄ihom̄iw̄i
 kiyaam̄i atih̄ir̄i gwaitat̄i am̄i maar̄iho maar̄itat̄i
 gw̄inyaas̄ir̄ih̄iret̄i p̄iw̄iha neh̄i kaiwai wiwa
 wipetahaiwa kiya at̄itaat̄iw̄i maar̄itoh̄iwaiwa
 kat̄iwun̄j̄itaat̄iw̄ih̄iyai numwaap̄i ahoaitaapo.
⁴ Saiw̄i kiyai numwaaposaw̄i p̄iw̄iha akaahai
 ahosumwap̄i namaposaw̄i p̄iw̄iha neh̄ihaiwa
 arip̄i yapep̄iho atih̄ir̄i mw̄it̄ip̄isaw̄i ahiyaw̄i
 atitaapo. ⁵ Kiya saisaih̄ihand̄i kand̄i k̄inȳih̄i
 nahatewet̄i t̄it̄ih̄i k̄inȳi am̄it̄iha biyat̄i
 ginjapwaatah̄iret̄i gw̄inyaape. Aimb̄i k̄inȳi
 k̄iwahon̄j̄i baimb̄i jat̄in̄ip̄i naan̄ahaiwaun̄i am̄i
 yaasahaiwaun̄i k̄inȳi and̄it̄it̄ip̄i nepe. Aimb̄i
 k̄inȳi is̄ih̄iyai p̄iw̄iha gaaha wan̄iha ausaap̄i
 kaunde. K̄inȳi ot̄ip̄ip̄at̄i is̄ih̄iyai and̄it̄iwip̄i
 p̄iw̄iha ausaap̄i kaund̄it̄aap̄ih̄atis̄i kat̄i kaimb̄i
 is̄ih̄iyai p̄iw̄iha ausaap̄i kaunde.

Por̄iho Napw̄itand̄i Aim̄i T̄imendaise

6 Ami ninihi nisi napwitandihandi aimi nasati detindaise. Ami nini napwitandi aimi timendaayo. Nini napotaati nisi jitipati ishiya Autaahaatihoi dipumaniwawaapoho wainihandi nuhaahohipatamataindi nuhaasanihi nuhaatitaise. ⁷ Nini tipipa asitimatitandihandamihapa nga tunnimi napiti wani kimurandaise. Aindi ami nini bairi nuni napiti otasaahaapihi noaipati namihataayo. Aindi ami nini nisi Autaahaatihopi giwunyaahohitihandi anitindi isiwatimi napiti wani kimurandaise. ⁸ Iyataati yamihapataatihisihiya nuni nuw otasaahaapihi noaipahohiyihiyai numwitandi Autaahaatihoi katati ahaimbipaamihapa nisapihapa aimi niwathi timendaise. Sapa nini naitandi timetimbipa siyahandapito: Awaisihoi nungisi sandati kinyi nisi ndiheti titihoni ndati ami Awaisihoi ishiyai neti titihiti tipitapaati usonati usosihai asisiheti sapa nisapi timanati ahaimbipa nanimitaise. Ami sapa nehi nungisaahi wandi namaanimitaise. Ishiya ko auta nasati noaipahonihisihiya usondaatiwawa maariwawa jatimi niyohiyihiyai nahatiyai maawi numwitaise.

Timotehoni Kinyi Nini Porihonungisenda Keti Namme

⁹ Kinyi nungisenda keti kuraanihi namme. ¹⁰ Demaasiho kimaapi yapipatambihaiwaisi maariho apipaahi nunyamataati nungisi aimi ko nanimasi naise. Ko nungi nanimasi aunahipati awaipati Tesaronaikaahandaahapi naise. Aihai ami Kiresenjihoi yapipati Garesiyaahandaahapi

naise. Aihĩ ami Taitaasiho yapĩpatĩ disĩtrikĩhandĩ Darĩmesiyaahandaahapĩ naise. ¹¹ Aihĩ nehĩ Rukĩho sawahohĩ kĩmbĩhĩ nĩngisatĩ kĩmo binye. Isĩ kĩnyĩ ketĩ nasapaapĩ Maakĩhoai numwasi maasĩ nammise ami Maakĩho so nĩnĩ Autaahaatĩhomĩ otĩpĩpatĩ kiyonĩhĩ nĩngisĩ ko biyatĩ andĩtĩniwahoso. ¹² Nĩnĩ Tikikaasihoai aunahĩpatĩ awaipatĩ Epesaasihandaahapĩ nandusaaso. ¹³ Kĩnyĩ nĩngisenda nasapaapĩ nisĩ apotĩhĩrĩ utaarĩhĩrĩ mwipĩhĩrĩ tiwatĩhaatapĩhĩrĩ aunahĩpatĩ Tĩroaasihanda Karĩpaasihomĩ anĩpĩpĩhĩ ahiyamĩ nasonĩ nanesi namme. Aimbĩ ami kapĩhĩ nisĩ utĩpĩhaiwa ahiyohĩwaiwa nanesi namme. Iyapaapĩ ami utĩpĩhaiwa wiwa kohasĩpĩhomĩ atĩtata kaiwĩhaiwa kapĩhĩ ahotisĩ kĩnyĩ nanĩpĩmimatĩpĩ gwĩnyaapĩ kaiwai maawĩ nanesi namme.

¹⁴ Arekĩsandaaho kahapaamapĩpa bĩraasihanda kaisĩho nĩngisĩ waatĩ wapa yaasĩhapa kanisatĩ mĩmaipĩnise. Ko nĩngi siyatĩ waatĩ yaasĩhandĩ nanopĩsasindĩhandapĩ Awaisĩho wihoaanjĩhandĩ koai ami numwĩtaise. ¹⁵ Isĩ ami gisangi kopĩ baimbĩ jaapo ami ko nyamĩ pĩwĩha katohĩwaiwaapĩ ponje tatĩ nyamĩ pĩwĩha tiwandatĩ nemahoso.

¹⁶ Jĩhĩ wuwanĩnĩhĩ pĩwĩha nisĩhetĩ nepĩ yanutaahauhĩ nĩnĩ wihoaanjĩha kaundohura isĩhiya usa nisĩhihoanjĩ bitotawa nĩngisĩ andĩtĩnipĩ wihoaanjĩha wĩndĩ kamundopo. Owetise. Nahatiya nĩngisĩ nanĩmasi yandĩhĩ nowaayopo. Kiya nĩngisĩ saiwĩ kanisotĩhandapĩ Autaahaatĩhoai sandapĩ wĩndĩ gĩmunyaape kiya saiwĩ kiyohĩtĩhandĩ nepumape undĩtĩ nunjenĩtĩ

gaapundataayo. ¹⁷ Kiya sanisauh+handi kandi Awaisiho nisihioaanji deti bitonda ningi anditiniwataise. Anditinisihini nini anditindi bitonda piwaha gaaha waniha nga ausaataayo. AUSAAHONIHISIHIYA AUSAHAATHOPWIWINDI ATIHOMIWI GIWAAWUNYAAPHIYA ATISAWAAYOPO. Iyauhi Awaisiho suhiri ainjhirihirami maahomwaanapi ningi tipindamat japihi nanimaataise. ¹⁸ Sikiyati Awaisiho ambipati yaasihaiwa ishiya ningi naninyohiwaiwaathapi japihi nanimaitaise. Nanimaati niwatimi noti nanimaasi ko ninjaati bimitandihapihi yamihapataathapi naitaise. Isi nyahi kop waati maaritaati koai newa mepi autahemwaitihaawo. Akite.

¹⁹ Nisi asisaha gaahure hitotihandi nepapi Pirisiraahaatisuni Akwiraahoaisuni ami Onesiporaasihomihusasisuni kaunde. ²⁰ Erasitaasiho aunahipati awaipati Korindahanda namaasati daahi binye. O Tiropimaasiho timbipa nesihia aunahipati Mairitaasihanda kapihimapi naso.

²¹ Kinyi ketinhi namme. O kinyi wonji otihijatapaapaahi mbipa mbwaati itipihoaungwohandi noaipahonhi kinyi windi namaapitaino. Yupuraasihouni Putenjihouni Rainaasihouni Kirotiyaahaatuni ami usa Kiraisihopi giwunyaahohiyihiyai maawi gisi asisaha gaahure hitawaatopo.

²² Awaisiho kinyi maarihoaisatitane. Iyati ko sahi nahatiyaatangigaahati kasisati jainjatane.

Autaaahatihomi Piwaha Gaaha Waniha
The New Testament in the Angaataha language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angaataha long Niugini
copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angaataha

Translation by: PNG Bible Translation Association

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Mar 2023 from source files dated 9 Oct 2020

b83b4d2c-30be-5f11-8fb0-fa04e4808bad